

Državni zakonik

za

kraljevine in dežele, zastopane v državnem zboru.

Kos CXIV. — Izdan in razposlan dne 31. decembra 1899.

Vsebina: (Št. 271—274.) 271. Ukaz, s katerim se izpreminja red rigorozov (strogih preskušenj) za medicinske fakultete, izdan z ukazom z dne 15. aprila 1872. l. — 272. Zakon, s katerim se ukrepa prehodna odredba k zakonu z dne 29. junija 1868. l., gledé uredbe trgovinskih in obrtnih zbornic. — 273. Ukaz o izmeni meničnih golic izdaje 1898. l., ki imajo predtisek 18 . . za letno številko. — 274. Ukaz o uvrstitvi otoka Ceylon med ozemlja, iz katerih prihaja blago, in namenilna ozemlja, ki jih je pó §. 16 ministrskega ukaza z dne 18. decembra 1893. l. vsekakor zglašati za namene statistike zunanje trgovine avstrijsko-ogrskega carinskega ozemlja.

271.

Ukaz voditelja ministrstva za bogočastje in nauk z dne 21. decembra 1899. l.,

s katerim se izpreminja red rigorozov (strogih preskušenj) za medicinske fakultete, izdan z ukazom z dne 15. aprila 1872. l. (drž. zak. št. 57).

Na podstavi Najvišega sklepa z dne 14. decembra 1899. l. izpreminjujem v porazumu s c. kr. ministrstvom za notranje stvari red rigorozov za medicinske fakultete, izdan z ukazom tega ministrstva z dne 15. aprila 1872. l. (drž. zak. št. 57), takó:

§. 1.

Da se dobi doktorstvo vsega zdravilstva in ž njim združena pravica za izvrševanje vseh strok zdravniške prakse, je treba opraviti tri stroge preskušnje (rigoroze).

§. 2.

Za pripustitev k tem rigorozom naj kandidat zaprosi dekana medicinske fakultete in naj v ta namen pri njem položi v naslednjem imenovana (§. 3, 4 in 5) dokazna pisma.

§. 3.

Ob zaprosilu za pripustitev k I. rigorozu naj kandidat položi:

- a) svoj krstni ali rojstni list;
- b) za tuzemstvo veljavno gimnazijsko spričevalo zrelosti, ali ako ne pripada tuzemstvu, tista spričevala, na kojih podstavi je bil na kaki medicinski fakulteti v matico vpisan za rednega slušatelja;
- c) izkaz, da je (ne gledé na primer, omenjen v §. 6) na kaki medicinski fakulteti tuzemstva kakor redni slušatelj medicine hodil na predavanja vsaj štiri tečaje; pri tem so ti tečaji vštevni samo tedaj, ako je bilo v enem tečaju vsaj 16 ur, v ostalih tečajih pa vsaj 20 ur na teden;
- d) dokazilo, da je hodil vsaj dva zimska tečaja v anatomske vaje v raztelesenju.

§. 4.

Ob zaprosilu za pripustitev k II. rigorozu je položiti naslednja dokazna pisma:

- a) spričevalo, da je kandidat z vspehom opravil I. rigoroz.
- b) izkaz o tem, da je kandidat, ko je opravil I. rigoroz, dovršil vsaj še šest tečajev na medicinski fakulteti; pri tem se všteje tečaj samo tedaj, ako je bilo v njem vpisanih vsaj 20 ur predavanja na teden (izvemši kurze); gledé

tistih kandidatov, ki so v času svojih studij odslužili vojaško polletje, je ugodnost, da smejo II. rigoroz delati že na koncu tega šestega tečaja;

- c) dokazilo, da je vsaj po tri tečaje hodil na predavanja v notranjo kliniko in na kirurško kliniko, dalje da je dva tečaja hodil na predavanja v porodniško-ginekološki kliniki in en tečaj v očesni kliniki;
- d) dokazilo, da je v vsej dobi v c) imenovanih kolegij praktično delal ali na dotičnih klinikah pod vodstvom njihovega načelnika, in pa v njegovo namestovanje upravičenih asistentov ali da je delal v posebnih, tej praktični izobrazbi posvečenih kolegijih drugih docentov imenovanih strok;
- e) dokazila, da je hodil v kurze o laryngologiji, otiatriji in zobozdravništvu vsaj šest tednov, nadalje v kurz o cepljenju vsaj en teden in to vselej po pet učnih ur na teden.

§. 5.

Zaprosivši za pripustitev k III. rigorozu naj kandidat še dalje priloži:

- a) dokazilo, da je opravil II. rigoroz;
- b) dokazilo, da je po opravljenem I. rigorozu dovršil vsaj šest tečajev na medicinski fakulteti.

§. 6.

Ali in v koliko morejo biti tečaji, katere je prebil kandidat kakor reden slušatelj na kakem inozemskem vseučilišču ali na kaki filozofski fakulteti v tuzemstvu, nadomestek za učne tečaje, navedene v §. 3—5, odloča od primera do primera minister za bogočastje in nauk doprašavši profesorski zbor fakultete, na kateri se zaprosi pripustitev k rigorozom.

§. 7.

Pri I. rigorozu so preskusni predmeti:

- a) Občna biologija,
- b) fizika za medicine,
- c) kemija za medicine,
- d) anatomija,
- e) fiziologija,
- f) histologija.

Iz občne biologije in fizike se preskuša samo teoretično, iz ostalih predmetov h kratu teoretično in praktično.

§. 8.

Pri II. rigorozu so preskusni predmeti:

- a) Anatomija ali fiziologija menjaje se za pregledno preskušnjo,
- b) patološka anatomija in histologija;
- c) občna in poskusna patologija,
- d) farmakologija in receptoslovstvo,
- e) higijena.

Iz patološke anatomije se preskuša h kratu praktično in teoretično, ostale preskušnje so teoretične.

§ 9.

Pri III. rigorozu so preskusni predmeti:

- a) Interna medicina,
- b) kirurgija,
- c) porodničarstvo in ginekologija,
- d) zdravstvo očeš,
- e) kliniške posebne stroke: psihiatrija, zdravstvo otrok, in pa dermatologija in sifilis,
- f) sodna medicina.

Pod a) in b) imenovana predmeta se preskušujeta ločeno praktično in teoretično, pod c), d), e) oznamljeni predmeti h kratu praktično in teoretično, pod f) imenovan predmet samo teoretično.

§ 10.

Vsi trije rigorozu se morajo opraviti na istem vseučilišču.

Samo v posebnega ozira vrednih primerih more minister za bogočastje in nauk, doprašavši dotične profesorske zборе pripustiti kakega kandidata k II. in III. rigorozu na kakem drugem vseučilišču, nego na katerem je opravil I. rigoroz.

§. 11.

Rigorozu se vrše javno, vendar je predsedniku na voljo dano omejiti pristop samo na zdravnike in slušatelje medicine.

§. 12.

Preskuševalna komisija je sestavljena iz predsednika, dotičnega izpraševalca in pri II. in III. rigorozu še iz vladnega komisarja. Temu pa je na voljo dano po svojem mnenju prisostvovati tudi preskušnjam I. rigorozu.

Dekan določi kraj in čas posameznih preskusnih dejanj, pokliče nanja izpraševalce, eventualno predsednika (§. 13) in obvesti vladnega komisarja.

§. 13.

Predseduje dekan medicinske fakultete; kadar ga ni ali je zadržan ali če je treba sestaviti več komisij, stopijo na njegovo mesto najprej prodekan in eventualno en ali dva namestnika, ki jih voli profesorski zbor vsako leto o priliki volitve dekana iz rednih profesorjev.

§. 14.

Za redne izpraševalce so redni profesorji, ki res učijo dotični predmet preskušnje.

Za občno biologijo so preskuševalci redni profesorji zoologije ali botanike na modroslovnih fakulteti, ako predavajo o oznamenjenem predmetu preskušnje.

Ako zastopa kak predmet preskušnje več rednih profesorjev v svojih predavanjih, se ti profesorji vrsté za preskuševalce pri rigorozu.

Ako bi rednega izpraševalca ne bilo ali ako bi bil zadržan, je privzeti na rigoroz za izpraševalca namestnika izredne profesorje, in kjer jih ni ali so zadržani, tistega rednega ali izrednega profesorja, ki dotični predmet res uči, ali čigar stroka je dotičnemu predmetu preskušnje najbližja.

§. 15.

Ako bi bilo radi prevelikega števila preskušancev ali radi dokazane preobloženosti kakega rednega izpraševalca z drugimi uradnimi posli treba, imenuje minister za bogočastje in nauk izredne izpraševalce za dobo enega leta, ki naj rednega izpraševalca po potrebi nadomeščajo.

Izredni izpraševalci se imenujejo na podstavi predloga, ki ga stavi profesorski zbor samovoljno ali po naročilu ministra, iz vrste za dotično preskusno stroko imenovanih izrednih profesorjev in privatnih docentov.

§. 16.

Vladne komisarje imenuje na predlog ministrstva za notranje stvari minister za bogočastje in nauk za dobo enega učnega leta.

Biti morajo doktorji medicine ali vsega zdravilstva in pripadajo tudi lahko učiteljskemu zboru medicinske fakultete.

§. 17.

Predmeti preskušeni na posameznih rigorozih so v §. 7—9 navedeni. Preskušnja iz „interne medicine“ in pa iz „kirurgije“ je praktična in teoretična; preskušnja iz „kliničkih posebnih strok“ (§. 9 e) je sestavljena iz treh posameznih preskušenj.

§. 18.

Vsako preskusno dejanje vrši dotični izpraševalec pod primernim nadzorstvom predsednika, in pa pri II. in III. rigorozu vladnega komisarja, ki imata pravico vplivati na stavljanje vprašanj in na dobo preskušnje ter tudi sama staviti kandidatu prasanja.

Pri samo teoretičnih preskušnjah ni moči v eni seji komisije preskusiti več nego šest kandidatov.

Posamezne preskušnje naj za vsakega kandidata trajajo vsaj četrte ure; pri preskušnjah, ki se vrše h kratu teoretično in praktično, in gledé na preskušnje iz histologije (§. 7 f) in iz „kliničkih posebnih strok“ (§. 9 e) je dobo preskušnje primerno podaljšati.

Praktične preskušnje iz „interne medicine“ in „kirurgije“ se vrše vsakokrat po dva dneva, v katerih mora kandidat pred izpraševalcem v začasni navzočnosti cele preskuševalne komisije pokazati svoje znanje ob bolniški postelji, na fantomu ali na mrliču.

Urnava posameznih preskušenj se uredi s posebnim podučilom, v katerem se, oziraje se na krajevne razmere, doprašavši profesorski zbor ukreneje natančnejša določila.

§. 19.

Vse preskušnje enega rigoroz se morajo opraviti v roku, določenem za to.

Ako kak kandidat zamudi za kako preskušnjo nastavljeni rok brez tehtnih izgovorov, zapade taksa, ki jo je vplačal za ves rigoroz; ako na to preskušnjo tudi v nadaljnjem roku, ki se mu določi, ne pride, ravnati je ž njim, kakor da bi ne bil preстал dotične preskušnje.

Iz tehtnih razlogov pa sme dekan medicinske fakultete kandidatu rokove primerno podaljšati.

§. 20.

Preskušnje, iz katerih sestoji vsak rigoroz, je odrediti v dobi treh tednov.

Določen povrstni red za posamezne preskušnje ni predpisan.

Prva preskušnja III. rigorosa bodi najpozneje šest tednov, potem, ko se je opravila zadnja preskušnja II. rigorosa.

Ta rok sme v ozira vrednih primerih za en mesec podaljšati dekan; nadaljnjo podaljšbo pa sme samo na predlog profesorskega zbora dovoliti minister za bogočastje in nauk. Ako kandidat ne pride na prvo preskušnjo III. rigorosa v predpisanim ali podaljšanem mu roku, izgubi II. rigoroz, ki ga je opravil, svojo veljavo.

§. 21.

Pri rokih med dvema preskušnjama, povedanih v §. 20, je šteti samo tedne in mesece šolskega leta, izvzemši čas počitnic, ki so med njima.

§. 22.

Če je, odštevši v vojaški službi prebiti čas, minilo pet let, odkar se je dovršil I. rigoroz, ne da se je začel II. rigoroz, izgubi prvi svojo veljavo.

Ako se kandidat potem zopet oglasi, da opravi I. rigoroz, odpadejo zanj določila §§. 4 b) in 5 b).

§. 23.

Vspreh vsakega preskusnega dejanja je označiti s cenilom „odlično“, „zadostno“ ali „nezadostno“; pri tem se je ozirati tudi na odgovore na prašanja, ki jih je morda stavil predsednik ali vladni komisar.

To cenilo daje izpraševalec; samo pri preskušnji iz kliničkih posebnih strok (§. 9 e) naj cenilo določi predsednik po večini redov, deseženih v treh posameznih preskušnjah; pri tem pa naj se to cenilo, ako je bila ena posamezna preskušnja nezadostna, glasi samo še na „zadostno“, ako sta predsednik in pa vladni komisar izrekla svoje prepričanje, da kandidatu tudi dotični preskusni predmet ni popolnoma tuj.

§. 24.

O nobenem rigorozu ni misliti, da je opravljen z vspehom, ako kandidat ni v vseh preskušnjah dobil vsaj cenila „zadostno“.

§. 25.

Ako se kandidat vrže samo v eni preskušnji rigorosa, pripustiti ga je po preteku dveh mesecev, da jo ponovi.

Ta rok se more s sklepom preskuševalne komisije skrócić na en mesec, ako je kandidatu, da dobi cenilo „zadostno“ pri preskušnji iz kliničkih posebnih strok (§. 23, al. 2) ponoviti posamezne preskušnje.

Ako je bil kandidat v dveh ali več preskušnjah vržen, mora ponoviti ves rigoroz po preteku šestih mesecev, vendar sme preskuševalna komisija dovoliti, da se ta rok skrajša na tri mesece.

§. 26.

Ako se kandidat, prvokrat ponavlja eno ali več preskušenj, zopet reprobuje, mora ves rigoroz ponoviti po preteku šestih mesecev.

§. 27.

Ako v tej drugi ponavi nimajo vse preskušnje vspeha, more kandidatu samo še na predlog profesorskega zbora dovoliti minister za bogočastje in nauk, da na dotičnem rigorozu preskuševane predmete en ali dva semestra znova posluša in potem poskusi tretjkrat ponoviti vsa preskusna dejanja tega rigorosa.

§. 28.

Ako kandidat pri tej tretji ponavi ne dobi v vseh preskušnjah cenila „zadostno“, ne sme nikdar več nadaljevati medicinskih studij in ne more dobiti medicinske doktorske stopinje na kakem tuzemskem vseučilišču, niti je pridobiti na podstavi v inozemstvu dobljenega diploma.

§. 29.

Vsako ponavljanje naj se, kolikor moči, vrši pred istim izpraševalcem, kakor prejšnja ponesrečena preskušnja.

§. 30.

Ako je dobil kandidat v vsaki preskušnji rigorosa ali ponavlja jih vsaj cenilo „zadostno“, se vzame, ko se je opravila zadnja preskušnja, iz posameznih, v posebni zapisnik vpisanih cenil glavno cenilo za ves rigoroz.

Glavno cenilo je postaviti samo tedaj za „odlično“, ako je dobil kandidat to cenilo v večini preskušenj kakega rigorosa in ni bil v nobeni preskušnji vržen.

Vspreh rigoroza je vpisati v zapisnik o rigorozih in ga naznaniti kandidatu.

§. 31.

Za vsak rigoroz naj plača kandidat takso, in to za I. rigoroz 120 kron, za II. rigoroz 110 kron in za III. rigoroz 160 kron.

Od tega dobita predsednik preskuševalne komisije in pa pri II. in III. rigorozu poslujoči vladni komisar za svojo udeležbo vseh preskušanj kakega rigoroza vsak po 20 kron, izpraševalci v teoretičnih preskušnjah, v preskušnji iz histologije, v praktičnih preskušnjah iz interne medicine in kirurgije in iz kliničkih posebnih strok vsak po 10 kron, izpraševalci v ostalih teoretično-praktičnih preskušnjah vsak po 20 kron, ostanek 10 kron pripada pisarnškemu zakladu vseučilišča.

Vsakokrat, kadar se ponavlja ena ali več preskušanj kakega rigoroza, je plačati za takso tisti znesek, ki je potreben, da dobi vsak v teh ponavljalnih preskušnjah posredujoči ud preskuševalne komisije polovico takse, ki mu gre, kadar se dela preskušnja prvokrat.

§. 32.

Promocija se izvrši pod predsedstvom rektorja v navzočnosti dekana medicinske fakultete po rednem profesorju, določenem *per turnum* za promoterja v obliki običajnih obljub.

§. 33.

Promocijska taksa za doktorat vsega zdravilstva znaša na vseh vseučiliščih kraljevin in dežel, zastopanih v državnem zboru, 120 kron.

Od tega dobé rektor 30 kron, dekan in promotor vsak 10 kron.

Nadalje je od te takse oddati 10 kron pisarnškemu zakladu vseučilišča, iz katerega je založiti na posameznih vseučiliščih doslej običajna plačila za izdelavo diploma in dosedanje prejemke pisarniškega osebja in služništva.

Ostanek vseh zneskov promocijskih taks se razdeli med vse redne profesorje medicinske fakultete po enakih delih.

§. 34.

Na tistih vseučiliščih, na katerih so bile doslej običajne slovesnejše oblike promocij, je kandidatom

dano na voljo, zahtevati mesto navadne, to slovesnejšo promocijo za plačila, ki so običajna za to, vendar se v §. 33 določeni taksni znesek tudi v tem primeru tako porabi in razdeli, kakor je tam odrejeno.

§. 35.

Gledé pogojev, s katerimi morejo doktorji medicine, ki so pridobili diplom na kakem vseučilišču izven kraljevin in dežel, zastopanih v državnem zboru, dobiti v tuzemstvu veljaven medicinsko-doktorski diplom, naj tudi v bodoče veljajo določila ministrskega ukaza z dne 6. junija 1850-1. (drž. zak. št. 240).

§. 36.

Ta ukaz stopi z učnim letom 1900/1901 v veljavo za vse dijake, ki začnejo svoje nauke.

S tem časom izgubé svojo moč za te dijake z ukazom ministrstva za bogočastje in nauk z dne 15. aprila 1872. l. (drž. zak. št. 57) izdani red rigorozov za medicinsko fakulteto in pa vsi v pojasnilo in izvršilo izdani predpisi.

Koerber s. r.

Hartel s. r.

272.

Zakon z dne 27. decembra 1899. l.,

s katerim se ukrepa prehodna odredba k zakonu z dne 29. junija 1868. l. (drž. zak. št. 85) gledé uredbe trgovinskih in obrtnih zbornic.

S pritrditvijo obéh zbornic državnega zbora ukazujem takó:

Člen I.

Z ozirom na izpremembe v določilih o volilni pravici pri posameznih trgovinskih in obrtnih zbornicah, ki jih je opraviti vsled zakona z dne 25. oktobra 1896. l. (drž. zak. št. 220) o neposrednih osebnih davkih, se poslovna doba tistih pravih udov zbornice, ki morajo po §. 6 zakona z dne 29. junija 1868. l. (drž. zak. št. 85) izstopiti iz zbornice 31. dne decembra 1899. l., podaljšuje najdalje do konca leta 1900.

Člen II.

Ta zakon stopi 31. dne decembra 1899. l. v veljavo.

Člen III.

Da izvrši ta zakon, se naroča trgovinskemu ministru.

Na Dunaju, dne 27. decembra 1899.

Franc Jožef s. r.

Wittek s. r.

Stibral s. r.

273.

Ukaz finančnega ministrstva z dne 29. decembra 1899. l.

o izmeni meničnih golic izdaje 1898. l., ki imajo predtisek 18. . za letno številko.

Menične golic izdaje 1898., ki so v obteku in imajo predtisek 18. . za letno številko ter so ostale neporabljene, se brezplačno izmenjujejo, ozi-
raje se na zadevna zakonita določila od 1. dne januarja 1900. l. naprej, dokler se drugače ne odredi,

v uradih za zalogo in prodajo kolkov za nove uradne menične golic s predtiskom 1 . . . za letno številko. Dotične vloge strank so kolka proste.

Jorkasch s. r.

274.

Ukaz ministrstev za finance in trgovino z dne 29. decembra 1899. l.

o uvrstitvi otoka Ceylon med ozemlja, iz katerih prihaja blago, in namenilna ozemlja, ki jih je po §. 16 ministrskega ukaza z dne 18. decembra 1893. l. (drž. zak. št. 177) vsekakor zglašati za namene statistike zunanje trgovine avstrijsko-ogrskega carinskega ozemlja.

Izvršujé zakon z dne 26. junija 1890. l. (drž. zak. št. 132) o statistiki zunanje trgovine in deloma izpremenjujé zadevni izvršilni ukaz z dne 18. decembra 1893. l. (drž. zak. št. 177) se s tem ukazuje uvrstitev otoka Ceylon med ozemlja, iz katerih prihaja blago, in namenilna ozemlja, ki jih je po §. 16 pravkar imenovanega ukaza vsekakor zglašiti v namene statistike zunanje trgovine avstrijsko-ogrskega carinskega ozemlja. V §. 16 omenjenega ukaza je torej mesto besed: „25. Britanska Indija“ postaviti „25. a. Britanska Indija, 25. b. Otok Ceylon“.

Ta ukaz stopi v moč z dnem, katerega zvedó zanj carinski uradi.

Jorkasch s. r.

Stibral s. r.